

Studieplan

ved Høgskolen i Vestfold, avd. for lærerutdanning

Modul A Didaktikk for aktiv bruk av digitale verktøy 10 stp Nettbasert med samlinger

Fagansvarlig Tor Arne Wølner
Godkjent ved høgskolen i Vestfold, avd. for lærerutdanning 09.11.09

Innledning

Digital kompetanse som grunnleggende ferdighet inneholder mange ulike elementer som til sammen er viktige å mestre i et moderne samfunn. Studiet gir en innføring i didaktikk for bruk av digitale verktøy som støtte i voksenopplæringen (vox). Innholdet i studiet handler om hvordan det legges til rette for god undervisning og læring. Samtidig skal arbeidet med digitale verktøy være slik at de er med på å støtte opplæringen av voksne i forhold til digital kompetanse. Hvordan digitale verktøy skal kunne integreres i læringsarbeid på arbeidsplassen, er sentralt i studiet. Studiet er en videreutdanning av lærere som skal gi voksne opplæring i bruk av digitale verktøy for læring og digital kompetanse.

Forkunnskaper

Det forutsettes grunnleggende IKT-ferdigheter, tilsvarende minimum nivå 2 i Kompetansemålet for digital kompetanse. Studiet er ikke ment som en grunnopplæring for læreryrket, men en videreutdanning for lærere som skal undervise voksne deltakere. Det er derfor ønskelig at søkerne er praktiserende lærere i undervisning av voksne.

Studiets mål

Kompetansemål:

Gjennom studiet skal studentene:

- ha detaljert kjennskap til Rammeverket for digital kompetanse for voksne
- vise evne til å gjøre bruk av gode læringsmetoder
- kunne gjøre didaktiske grep for at arbeidet med digitale verktøy skal gi økt digital ferdighet og digital kompetanse
- utrede problemstillinger knyttet til minoritetspråklige deltakere i en digital lærings situasjon
- ha kjennskap til ulike digitale læringsmuligheter
- kunne opptre på en trygg måte i lærerrollen på nett (som veileder og motivator)

Temaområder

Rammeverket for digital kompetanse som verktøy for tilrettelegging av tilpasset opplæring ift. forkunnskaper og tilpasset den voksnes kontekst.

- Utforming av læringsløp mot digital kompetanse for voksne deltakere
- Strategier for didaktisk tilnærming til digitale verktøy og tjenester
- IKT som støtte for forskjellige læringsaktiviteter; som samarbeidsverktøy, formidlingsverktøy og øve deltakerne i å bruke IKT som produksjonsverktøy
- Hva motiverer og hva hindrer voksne i å ta i bruk IKT /digitale enheter/digitale verktøy
  - Motivasjonsfaktorer og motstandsstrategier
- Testverktøy/kartleggingsverktøy

Organisering, lærings- og undervisningsformer

Denne modulen er den obligatoriske delen av 30 studiepoeng IKT for voksenopplærere. Studentene gjennomfører 15 studiepoeng (10+5) før jul. Det er lagt opp til 3 samlinger, hver på to dager, med obligatorisk praktisk arbeid i mellomperiodene. De siste 5 studiepoengene (voksenped.) vil kjøres samtidig med denne modulen. Studiet tar for seg aspekter som gjelder spesifikt for voksne lærende. Studieplanen er ikke bundet opp mot skolen som læringsarena, men vektlegger også arbeidsplassen som en naturlig arena for læring.

Studiemateriell gjøres tilgjengelig på Internett og det legges til rette for nettstøttet undervisning og kommunikasjon. Studiet legger opp til en blanding av individuelt arbeid og gruppearbeid og deler av undervisningen vil være nettbasert, blant annet for at studentene selv skal sette seg inn i læringsmetoder via nett, som de skal videreformidle til andre. Nettbaserte diskusjonsgrupper og vevtjenester vil stå sentralt, og læringsmetodene skal stimulere til sosiale og nettverksorienterte prosesser. Det vil bli gitt veiledning individuelt og i grupper. Veiledning vil kunne være i det fysiske rom eller på nett, avhengig av hvor studenten holder til. Forelesninger vil også kunne tas opp og legges ut på nett, sammen med forelesningens presentasjon.

Studiet er basert på at læring oppstår i fellesskap og gjennom studentenes egen aktivitet. Kunnskapsdeling og samarbeidslæring dokumenteres gjennom digitale mapper og porteføljemetodikken blir brukt i studiet. Erfaringsutveksling er en viktig del av studiet. Dette gjenspeiles blant annet gjennom digitale mapper i et sosiokulturelt læringsperspektiv.

Tilstedeværelse

Studentene skal være til stede i læringsfellesskapet på alle læringsarenaer

Eksamens- og vurderingsordninger

Se felles for alle modulene på slutten av dette dokumentet.

Yrkesmuligheter, kompetanse, videre utdanning

Studiet passer for lærere som skal gi voksne opplæring og digitale ferdigheter for oppnåelse av digital kompetanse, og for personer som arbeider i utdanningssektoren.

Pensum

Pensumlitteratur vil foreligge ved studiestart.

Fag- og studieplan

ved Høyskolen i Vestfold, avd. for lærerutdanning

Modul B

Didaktikk for digitalt borgerskap og digital kompetanse i arbeidslivet - 10 stp Nettbasert med samlinger

Fagansvarlig Kristin Læret

Innledning

Digital kompetanse som grunnleggende ferdighet inneholder mange ulike elementer som til sammen er viktige å mestre i et moderne samfunn. Det dreier seg om kompetanse som gjør de voksne i stand til å kunne bruke og nyttiggjøre seg digitale verktøy og tjenester knyttet til et bredt spekter av oppgaver og utfordringer i faglige og dagligdagse sammenhenger. Informasjonskompetanse er vesentlig i dagens kunnskaps- og informasjonssamfunn. Det vil bl.a si at studentene skal erkjenne behovet for å finne frem til passende informasjonsressurser, evaluere kvaliteten, og velge ut og organisere informasjonen.

Forkunnskaper

Det forutsettes grunnleggende IKT- ferdigheter, tilsvarende minimum nivå 2 i Kompetansemålet for digital kompetanse. Studiet er ikke ment som en grunnopplæring for læreryrket, men en videreutdanning for lærere som skal undervise voksne deltakere. Det er derfor ønskelig at søkerne er praktiserende lærere i undervisning av voksne.

Studiets mål

Digital kompetanse er en grunnleggende ferdighet på lik linje med lese- og skrive og hverdagsmatematikk, og har en egen didaktikk. Det er derfor viktig at voksenlærere i digital kompetanse har den nødvendige didaktiske kunnskapen i forhold til denne ferdigheten. Målet er å sette de voksne i stand til å ivareta egne behov i et stadig mer digitalisert samfunn

Kompetansemål:

Studenten skal:

- kunne formidle hvorfor digitalt borgerskap er viktig og forklare begrepet e-modenhet
- kjenne til forskjellige former for digitale informasjonssøk
- kjenne til problemstillinger knyttet til arbeidslivet som læringsarena for digital kompetanse
- kunne formidle kunnskap om de vanligste digitale samarbeidsverktøyene
- kunne tilpasse forskjellige digitale verktøy til forskjellige arbeidssituasjoner
- utarbeide prosjektoppgaver der man skal benytte digitale verktøy til planlegging og gjennomføring av arbeidsoppgaver og prosjekter, som fremmer digitalt borgerskap

Temaområder:

- Kompetansemålenes struktur, nivå differensiering og innhold
- Informasjonssøk, kildevurdering og kvalitetssikring
- Formidling av hvorfor/hvordan foreta gode vurderinger ved bruk av forskjellige digitale verktøy
- Nettvett, personvern, opphavsrett, frie lisenser og fri programvare
- IKT- tilpassede arbeidsprosesser; gi eksempler på strategier for informasjonssøk, kunnskapsinnhenting, kunnskapsdeling og bruk av databaser

- Pedagogisk bruk av presentasjonsverktøy (og multimedieverktøy)
- Samarbeidsmodeller i interaktive virtuelle rom
- Læringsmodeller for arbeidslivet der IKT kan kompensere for avstand i tid og rom (tilpasset skiftarbeid / geografisk avstand)

Organisering, lærings- og undervisningsformer

Denne modulen inngår i den valgfrie delen av 30 studiepoeng IKT for voksenopplærere. Studentene har allerede gjennomført 15 studiepoeng (5+10) før jul, 1.semester, og denne modulen (10 stp) vil bli gjennomført på våren, 2.semester. Det er lagt opp til 3 samlinger, hver på to dager, med obligatorisk praktisk arbeid i mellomperiodene. De siste 5 studiepoengene (voksenped.) vil kjøres samtidig med denne modulen. Studiet tar for seg aspekter som gjelder spesifikt for voksne lærende. Studieplanen er ikke bundet opp mot skolen som læringsarena, men vektlegger også arbeidsplassen som en naturlig arena for læring.

Studiemateriell gjøres tilgjengelig på Internett og det legges til rette for nettstøttet undervisning og kommunikasjon. Studiet legger opp til en blanding av individuelt arbeid og gruppearbeid og deler av undervisningen vil være nettbasert, blant annet for at studentene selv skal sette seg inn i læringsmetoder via nett, som de skal videreformidle til andre. Nettbaserte diskusjonsgrupper og vevtjenester vil stå sentralt, og læringsmetodene skal stimulere til sosiale og nettverksorienterte prosesser. Det vil bli gitt veiledning individuelt og i grupper. Veiledning vil kunne være i det fysiske rom eller på nett, avhengig av hvor studenten holder til. Forelesninger vil også kunne tas opp og legges ut på nett, sammen med forelesningens presentasjon.

Studiet er basert på at læring oppstår i fellesskap og gjennom studentenes egen aktivitet. Kunnskapsdeling og samarbeidslæring dokumenteres gjennom digitale mapper og porteføljemetodikken blir brukt i studiet. Erfaringsutveksling er en viktig del av studiet. Dette gjenspeiles blant annet gjennom digitale mapper i et sosiokulturelt læringsperspektiv.

Tilstedeværelse

Studentene skal være til stede i læringsfellesskapet på alle læringsarenaer

Eksamens- og vurderingsordninger

Se felles for alle modulene på slutten av dette dokumentet.

Yrkesmuligheter, kompetanse, videre utdanning

Studiet passer for lærere som skal gi voksne opplæring og digitale ferdigheter for oppnåelse av digital kompetanse, og for personer som arbeider i utdanningssektoren.

Litteraturforslag

Fullstendig liste vil foreligge etter samtale med studentene ved studiestart.

Fag- og studieplan

ved Høgskolen i Vestfold, avd. for lærerutdanning

Modul C Kompensatorisk bruk av digitale verktøy i voksenopplæringen 10 stp Nettbasert med samlinger

Fagansvarlig Asgjerd Vea Karlsen

Innledning

Digital kompetanse som grunnleggende ferdighet inneholder mange ulike elementer som til sammen er viktige å mestre i et moderne samfunn. Studiet gir en innføring i arbeid med IKT som støtte i voksenopplæringen (vox). Innholdet i studiet handler om hvordan man kan tilrettelegge digitale verktøy slik at de er med på å støtte opplæringen av voksne i forhold til digital kompetanse. Hvordan IKT som verktøy kan tilpasses arbeidsplassen, er sentralt i studiet. Studiet er en videreutdanning av lærere der vi tilrettelegger for bruk av digitale medier slik at de gjennom bruk oppnår digitale ferdigheter og forståelse.

Forkunnskaper

Det forutsettes grunnleggende IKT-ferdigheter, tilsvarende minimum nivå 2 i Kompetansemålet for digital kompetanse. Studiet er ikke ment som en grunnopplæring for læreryrket, men en videreutdanning for lærere som skal undervise voksne deltakere. Det er derfor ønskelig at søkerne er praktiserende lærere i undervisning av voksne.

Studiets mål

Gjennom studiet skal studentene:

- Kunne kvalitetsvurdere og bruke standardprogrammer som verktøy for hjelp til opplæring i lesing, skriving og regneferdigheter.
- Lære om IKT som støtte i lese- og skriveopplæring for voksne
- Kjenne til utfordringer og muligheter ved bruk av i kurs for opplæring av minoritetsspråklige
- Kunne tilpasse program og tjenester til den enkeltes behov
- Utvikle reflekterte holdninger til hvordan datatekniske hjelpemidler påvirker og endrer arbeidsmåter i skole og arbeidsliv
- Utvikle digital kompetanse for å bli en selvstendig og bevisst bruker av digital informasjon og digitale tjenester.

Temaområder

- Utforming av kurs som kombinerer opplæring i andre grunnleggende ferdigheter med IKT (differensiering, praktisk individuell tilrettelegging) basert på kartlegging/diagnostisk testing
- Kompensatorisk programvare som stavekontroll, språkoversetting, syntetisk og digital tale (tekst til tale)
- Læringspotensialet i nettbaserte lyd- og visuelle applikasjoner
- Digitale verktøy som er relevante i opplæringen av voksne med lese- og skrive og regnevansker
- Interaktive tavler i undervisningen
- Digitale verktøy som er relevante ut fra det minoritetsspråklige perspektivet

- Ulike type teksters lesbarhet og tilgjengelighet i forhold til målgruppas behov
- E-modenhet/ digital dømmekraft
- Kunne bruke digitale verktøy for å bli mer uavhengig av andres hjelp

Organiserings-, lærings- og undervisningsformer

Denne modulen inngår i den valgfrie delen av 30 studiepoeng IKT for voksenopplærere. Studentene har allerede gjennomført 15 studiepoeng (5+10) før jul, 1.semester, og denne modulen (10 stp) vil bli gjennomført på våren, 2.semester. Det er lagt opp til 3 samlinger, hver på to dager, med obligatorisk praktisk arbeid i mellomperiodene. De siste 5 studiepoengene (voksenped.) vil kjøres samtidig med denne modulen. Studiet tar for seg aspekter som gjelder spesifikt for voksne lærende. Studieplanen er ikke bundet opp mot skolen som læringsarena, men vektlegger også arbeidsplassen som en naturlig arena for læring.

Studiemateriell gjøres tilgjengelig på Internett og det legges til rette for nettstøttet undervisning og kommunikasjon. Studiet legger opp til en blanding av individuelt arbeid og gruppearbeid og deler av undervisningen vil være nettbasert, blant annet for at studentene selv skal sette seg inn i læringsmetoder via nett, som de skal videreformidle til andre. Nettbaserte diskusjonsgrupper og vevtjenester vil stå sentralt, og læringsmetodene skal stimulere til sosiale og nettverksorienterte prosesser. Det vil bli gitt veiledning individuelt og i grupper. Veiledning vil kunne være i det fysiske rom eller på nett, avhengig av hvor studenten holder til. Forelesninger vil også kunne tas opp og legges ut på nett, sammen med forelesningens presentasjon.

Studiet er basert på at læring oppstår i fellesskap og gjennom studentenes egen aktivitet. Kunnskapsdeling og samarbeidslæring dokumenteres gjennom digitale mapper og porteføljemetodikken blir brukt i studiet. Erfaringsutveksling er en viktig del av studiet. Dette gjenspeiles blant annet gjennom digitale mapper i et sosiokulturelt læringsperspektiv..

Tilstedeværelse

Studentene skal være til stede i læringsfellesskapet på alle læringsarenaer

Eksamens- og vurderingsordninger

Se felles for alle modulene på slutten av dette dokumentet.

Yrkesmuligheter, kompetanse, videre utdanning

Studiet passer for lærere som skal gi voksne opplæring i digital kompetanse og for personer som arbeider i utdanningssektoren.

Pensum

Pensumlitteratur vil foreligge ved studiestart.

Eksamens- og vurderingsordninger for Grunnleggende IKT m/voksenped, 30 stp.

Digitale mapper er en systematisk samling med studentarbeider, som viser innsats, prosess, progresjon, refleksjon innenfor et fagområde. En arbeidsmappe omfatter alle arbeidene som samles i et fagstudium. Erfaringsutveksling er en viktig del av studiet. Dette gjenspeiles blant annet gjennom digitale mapper i et sosiokulturelt læringsperspektiv

Studentene skal ha et muntlig praksisrelatert fremlegg, der både IKT og voksenped er representert, et før og ett etter jul, for medstudenter og lærere. Vurdering er en sentral del av studieprosessen. Det gjelder egenvurdering, men også vurdering fra medstudenter og fra lærere.

Både formativ og summativ vurdering vektlegges.

Mappevurdering

Ved slutten av studieåret skal studenten lage en presentasjonsmappe der det i samråd med lærer/veileder legges inn arbeider som er utviklet i studentgrupper og individuelle arbeidsoppgaver gjennom hele året. Det betyr at arbeider fra den obligatoriske modulen i IKT, den valgfrie modulen i IKT samt oppgaver fra voksenpedagogikken vil bli representert. Arbeidene skal vise den faglige og bevissthetsmessige utviklingen hos studenten.

Presentasjonsmappa karaktersettes.